

Izhaja venk četrtak
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 glđ. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rekopisi
se ne vračajo, npla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Celjska volitev za mesta in trge.

Mesto Celje, potem trgi Žavec, Laško, Vojnik in Vitanje, dalje Mozirje, Gornji grad, Ljubno in Vransko, Brežice, Sevnica in Kozje, Rogatec in Šmarije, Šoštanj, Konjice volijo skup enega poslanca v državni zbor. Dozdaj je to skupino zastopal odgojenec celjske liberalne — ob enem strastno nemško-prusačke svojati, precej jezični dr. Forregger. Mož je vselej Slovanom nasprotno glasoval, bil krut turkoljub in med tistimi 112. Turki, ki so v državnem zboru hotli Bosno in Hercegovino, krvavo od naših vojakov priborjeno, zopet izročiti turškemu sultanu. Pri snovanju novih sv. katoliške Cerkvi neprijaznih postav je dr. Forregger razsajal z najiskrenejšimi sovražniki naše vere. Naposled je bil tako drzen, da se je v državnem zboru očitno potegnil za novošegne antikriste, za od papežev izobčene freimaurerje. Zahteval je, naj se dozda veljavne postave zoper tajna društva (freimaurerje) odpravijo in zadržijo. Tako se je dr. Forregger razkril pred svetom in se prikazal kot — freimaurer. Mož je torej ud silne one družbe, ki više 100 let rovlje po celem svetu zoper naradni red v državi pa tudi zoper Kristusa in njegovo Cerkvo. On je ud družbe, ki je kriva vseh revolucij zadnjega stoletja in ravno sedaj na Nemškem, Italijanskem in Francoskem krščanstvo preganja. Ni čuda tedaj, da so pri novih volitvah mnogi želeli, naj bi dr. Forregger ne bil več izvoljen. Želeli smo to verni duhovniki, pošteni narodnjaki, zvesti Avstrijani. Sprva nam je res šlo vse po sreči. Forregger je našel mnogo nasprotnikov, mi pa jemu najnevarnejšega kandidata, poslanca g. Šnidršiča v Brežicah. Žali Bog, da je g. Šnidršič odstopil in tako mnogo zakrivil naslednje zmešnjave in naš propad! Pričela se je namreč volilna borba. Preden so se celjskega okroga narodnjaki zbrali 23. jun. v Celju, pritisnil je na dan nov kandidat g. Hugo vitez plem. Berks, grajščak na Reifensteinu. Jegov volilni eržež bil Forreggerjevemu protiven, Slovence pravičen, Av-

striji primeren. Prikupil se je mnogim narodnjakom in začelo se je z njim trdno agitirati zoper Forreggerja. Berks bil bi tudi gotovo zmagal, ko bi se naenkrat ne bile prikazale dve zapreki, ki se niste dale odpraviti. Prvič so se z življenja g. Berksovega zvedele take reči ali vsaj raznašale, da naša vrla duhovščina, in vsled tega tudi „Slov. Gospodar“, ni mogla zanj ničesar storiti, vsaj toliko ne, kolikor bi gotovo storila, ko bi imenovane zapreke ne bilo. Drugič pa je dobil freimaurer in torej iz sv. Cerkve izobčeni dr. Forregger nepričakovanega podpornika, katoliškega mešnika, župnika in dekana, namreč celjskega opata g. Ant. Vrečkota!

G. Berksova volitev bi bila bržčas po § 19. volilnega reda ovržena in tedaj bi Slovenci lahko z novim kandidatom zmagali. Vse nam je skazil celjski opat g. Vrečko, ki je brž v začetku že pokazal svojo liberalno, nemškutarsko in — čuda velika — celo freimaurersko ljubezen do Forreggerja ter je, čeravno brez potrebe, očitno za njega glasoval. Pri sedanjih volitvah pa je še bolj strastno in brezobzirno za zmago freimaurerstva agitiral. Naposled, ko je videl, da bi utegnulo vendar vse zapstoj biti, je v „Cillier-Zeitung“ dal natisniti poziv do volilcev, v katerem g. Berksa tako napada, da ga ta sedaj toži zaradi žaljenja časti. Podpisal se je kot župnik in opat ter opominja, naj ne volijo g. Berksa, ker je brezverec ali staroverec. Zoper to nebi rekli nič, ko bi g. Vrečko isto tako storil tudi gledé drugega kandidata, ter opominjal: „ne volite Forreggerja, ker je ta freimaurer in od papežev iz sv. Cerkve izobčen.“ Ali tega ni storil, in zavoljo tega se mora priznati, da g. Vrečko ni govoril kot za blagor krščanstva vneti župnik, ampak kot zaslepljeni in zapeljani strankar freimaurerski. Ni pomislil, kako je v isti številki „C.-Zeit.“ se priporočeval Forregger s psovanjem na mešnike, z leganjem zoper grofa Hohenwartha, zoper Kirchthurnpolitik, klerikalismus itd. Tega ni videl nič in se je na nos na vrat pomešal med freimaurerske pleve ter freimaurerju Forreggerju zopet pomagal vplezati v državni zbor. Dal mu je prilike

zopet udrihati na sv. Cerkvo, katerej zvestobo pri-segnil je g. opat Vrečko! Ne moremo pa preso-diti, kaj je tega človeka pripravilo v toliko judeštvo, ali nevednost ali, česar nas Bog varuj, „freimau-rerska dolžnost“.

Bodi temu kakor hoče! Vsled pismene izjave g. Vrečkotove je nekaj naših volilcev izostalo, ne-kaj omahljivcev, kakih 50, pa volit šlo in tako je Forregger in freimavrer v Celju zmagal s 305 glasi proti 261 Berksovim. Potrebni 45 glasov bi bili Slovenci gotovo še zmogli, ko bi bili imeli boljšega kandidata in par nepričakovanih za-prek menje. Pri bodočih volitvah moramo tedaj drugače postopati. Treba je odločnega in takega kandidata postaviti, za katerega zamorejo vsi na-rodni volilci glasovati. Zmaga je tedaj Slovincem gotova, nemčursko gnezdo celjsko razdjano in frei-mavrer Forregger zadnjokrat poslanec!

Gospodarske stvari.

Konj in paša.

M. Konji v prosti naravi se redijo skoraj večjidel leta od zelene klaje. Iz tega se vidi, da je zelena hrana konjem najbolj primerna. Za take konje pa, ki morajo težko delati, zelena hrana navadno premalo redivnih snovi v sebi ima. Zato je delavna moč konja pri samej zelenej hrani manjša in nezadostna. Vendar pa je zelena hrana za nekatere namene veliko vredna. Uspešna reja mladih konjev se brez zdrave paše še misliti ne da. Pa tudi v zdravilstvenem oziru je paša po-gosto potrebna in se ne da po nobenih drugih sredstvih nadomestiti. Na paši se ozdravijo živin-četa boleznii, ki v hlevu vsakej zdravnikovej umet-nosti dostikrat trdovratno kljubujejo. Najbolj to velja na prebavnih organih in pa na nogah. Po hudi bolezni se pošlje okrevajoče živinče na pašo, kjer lahko prebavljiva hrana in prosti zrak po-magata in posebno uspešno na telo delujeta. Za-časna hromost, bolezni v kosteh, kitah, sklepih in zlasti na kopitih, se največkrat in najbolj gotovo in najhitreje na paši ozdraviti dajo. Seveda pa mora paša biti tudi živini primerna in zdrava. Pred vsem mora rasti na pašniku potrebna mno-žina primernih rastlin in sladke trave. Prava trava in pa detelja so najboljše rastlinske sorte, ki da-jejo najbolj uspešno pašo, kakoršna se nahaja po visoko ležečih, bolj suhih travnikih. Dalje mora biti na pašniku ali vsaj blizu njega zdrava in čista pitna voda in pa potrebno zavetje proti neu-godnemu vremenu bodi si že drevje ali hlevi. Ko se živina začne na pašo goniti, je dobro zjutraj nekaj suhe klaje položiti, ker sicer lahko driska živinčeta napade. Tudi druge zmotnjave v pre-bavljanju lahko in rado nastopijo, če se živini klaja prenaglo menja. Na drugi strani pa, ko paša neha, je treba skrbeti, da se živinčetom ne zapeče v črevih. V obeh slučajih je toraj potrebno

počasnega prestopa. Poklada se toraj spomladi pri začetku paše še nekoliko sena, jeseni pa pri koncu paše še nekaj zelene klaje v hlevu. Na-mesto zelene klaje sme se tudi nekaj korenja ali otrobov pokladati.

Kaj storiti, kedar toča trs poškodui.

M. Ko toča trs oklesti in otolče, se mora najprej še nekoliko počakati in ne brž s porezo-vanjem početi, da se prej vidi, ktere rozge so po-polnem uničene in ktere so še zdrave ostale. Če je toča toletni pridelek do cela pokončala in če so mehke rozge, ki imajo za prihodno leto rodo-vitni les dati, tako poškodovane, da se tudi za prihodno leto ne da kaj prida pričakovati, treba je skrbeti, da se nove rodovitne rozge zaredijo. To se doseže, ako se rozge na zelene čepe nazaj porežejo. Spodnje oko letošnje rozge je večidel še zdravo, ki požene in novo rozgo za prihodno leto naredi. Če so pa vse mehke rozge pokončane, pa tudi porezovanje nazaj nič ne po-maga. Tu se mora vse upanje na rodoviten les za drugo leto popustiti. Dve rozgi, če ste, naj se pustite, da nekoliko okrevate. Potem se slabejša ali odreže, druga pa pusti, da okreva in poraste, kolikor ravno more, in da potem drugo leto služi za zarejo rodovitnega lesa. Kder pa je toča vino-grad popolnoma pokončala, tam bode dobro ka-zalo, ga še tretjokrat brž zdaj okopati. Tretja kop se je v takih slučajih vedno dobra skazala.

Češplja in slive.

M. Češplje in slive najbolj storé v nizkih toplih legah z rodovitno zemljo, celo na takih travnikih še se dobro obnesejo, ki spomladi časoma pod vodo stojé. Za visoke, suhe lege to sadno drevo ne kaže. Tu navadno le pičel ob-rodek daje. O potokih, na globoko ležečih, vlaž-nih travnikih, po bolj globokih zavetnih dolih in legah je dobro češplje zasajati. To je pravo mesto za češpljo, kjer obilno rodi, med tem ko druge sorte sadja ne storé. Isto to, kar za češplje, velja tudi o slivi v obče. Topla lega, z rodovitno glo-bokoprsteno zemljo ilovico ugaja tudi slivi v obče. Namesto češplje se morejo tukaj saditi slive sploh, potem mirabele in pertrigani.

M. Poraba petrolejskih svetilnic zahteva sprevidnost. Največ nesreč, ki se primerijo s pe-trolejskimi svetilnicami, zakrivi nerodnost in pa neprevidnost. Tu sem spada v prvi vrsti nalivanje svetilnic zvečer s petrolejem. Plamen se navadno ne pogasi, žgavec odvije in posoda za petrolej pri luči petroleja nalija. V posodi za petrolej pa, ker je že delj časa luč gorela, so se plini, zlasti če petrolej še ni popolnoma oščiščen, nabrali in zdaj, ko se je odprla in se mrzel petrolej doliva, iz nje puhté, z bližnjo lučjo v dotiko pridejo, se vnamejo, lampo raznesejo in vse, kar je v bliž-njavi lahko hudo ožgejo in poškodujejo. Največ-